सह पार्षदैः । सहोमया च भवति दर्शनं कामरूपिणः । अस्मिन् सरसि सत्रैर्वै चैत्रे मासि पिनाकिनम् । यजन्ते याजकाः सम्यक् परिवारशुभार्थिनः । अत्रोपस्पृश्य सरसि श्रद्दधानो जितेन्द्रियः । क्षीणपापः शुभान् लोकान् प्राप्नुते नात्र संशयः" ।

"काश्मीरमण्डले नद्यो याः पतन्ति महानदम् । ताः नदीः सिन्धुमास्नाय शीलवान् स्वर्गमाप्नुयात्" भा० आनु०२५अ० । काश्मीरदेशउत्पत्तिस्थानत्वेनास्त्यस्याः अच् टाप् । ८कपिलद्राक्षायां स्त्री राजनि० । ९ अतिविकायां स्त्री मेदि० ।

काश्मीरक त्रि० काश्मीरे भवः मनुष्यस्तत्स्थोवा वुञ् । काश्मीरदेशोद्भवे १मनुष्ये २तत्स्थे च । "ततः काश्मीरकान् वीरान् क्षत्रियान् क्षत्रियर्षभः" भा०स० २६अ० ।

काश्मीरज न० काश्मीरे जायते जन—ड ७त० । १कुष्ठे (कुड़)२कुङ्कुमभेदे च मेदि० । ३पुष्करमूले विश्वः ।

काश्मीरजन्मन् न० काश्मीरे जन्म यस्य । कुङ्कुमभेदे अमरः ।

काश्मीर्य्य त्रि० काश्मीरेण निर्वृत्तादि सङ्काशा०चतुरर्थ्यां ण्य । १काश्मीरनिर्वृत्तादौ २कुङ्कुमभेदे न०

काश्य न० कं जलमाश्यं यत्र कुत्सितं वा आश्यं अश—ण्यत् कश्य+स्वार्थेऽण् वा । १मद्ये हेमच० । काश्यां भवःयत् । २काशिराजे पु० । स्वार्थेक । तत्रैव । "शलात्मजश्चार्ष्टिषेण स्तनयस्तस्य काश्यकः । काश्यस्य काश्यपः पुत्रो राजा दीर्घतपास्तथा" हरिवं० २९अ० ।

काश्यप न०काश्यं मद्यं पिबत्यत्र पा—घञर्थे क ।१मांसे हेमच० । मांसस्य मद्यपानाव्यभिचारात्तथात्वम् । काश्यं राजभेदं पाति नरकात् पा—क । काश्यस्य नृपस्य २पुत्रभेदे काश्यशब्दे उदा० । कश्यपस्य गोत्रापत्यम् विदा० अञ् । ३कश्यपगोत्रापत्ये पुंस्त्री । ४कणादे मुनौ पु० त्रिका० । ५मृगभेदे पुंस्त्री मेदि० स्त्रियां जातित्वात् ङीष् । कश्यपस्येदम् अण् । ६कश्यपसम्बन्धिनि त्रि० "एष एव दितेर्गर्भ ओजः काश्यपमर्पितम्"भाग०३,१५, ११श्लो० । स्त्रियां ङीप् । सा च ७पृथिव्याम् स्त्री तस्याः तत्सम्बन्धितया तत्सुतत्वकथा भा० आनु०१५४अ०उक्ता यथा "इमां भूमिं द्विजातिभ्यो दित्सुर्वै दक्षिणां पुरा । अङ्गो नाम नृपो राजंस्ततश्चिन्तां मही ययौ । धारिणीं सर्वभूतानामयं प्राप्य वरो नृपः । कथमिच्छति मां दातुं द्विजेभ्यो ब्रह्मणः सुताम् । साऽहं त्यक्त्वा गमिष्यामि भूमित्वं ब्रह्मणः पदम् । अयं सराष्ट्रो नृपतिर्मा भूदिति ततोऽगमत् । ततस्तां कश्यपो दृष्ट्वा व्रजन्ती पृथिवीं तथा । प्रविवेश महीं सद्यो मुक्त्वात्मानं समाहितः । ऋद्धा सा सर्वतो जज्ञे तृणौषधिसमन्विता । धर्म्मोत्तरा नष्टभया भूमिरासीत्ततो नृप! । एवं वर्षसहस्राणि दिव्यानि सततं नृप! । त्रिंशतः काश्यपो राजन्! भूमिरासीदतन्द्रिता । अथागम्य महाराज ! नमस्कृत्य च कश्यपम् । पृथिवी काश्यपी जज्ञे सुता तस्य महात्मनः" । ८तद्गोत्रापत्यस्त्रियां स्त्री ङीप् "काश्यपीबालाक्यमाठरीपुत्रात् काश्यपी बालाक्यमाठरीपुत्रः" शत०ब्रा०१४,९,४,३१० ९कश्यपपत्न्यां स्त्री काश्यपेयः । कश्यपगोत्रोत्पन्ने विषचिकित्साभिज्ञे १०ऋषिभेदे पु० तत्कथा भा०आ० ४२अ० यथा

"काश्यपोऽभ्यागमद्विद्वांस्तं राजानं चिकित्सितुम् । श्रुतं हि तेन तदभूद्यथा तं राजसत्तमम् । तक्षकः पन्नगगश्रेष्ठो नेष्यते यमसादनम् । तं दष्टं पन्नगेन्द्रेण करिष्येऽहमपज्वरम् । तत्र मेऽर्थश्च धर्म्मश्च भवितेति विचिन्तयन् । तं ददर्श च नागेन्द्रस्तक्षकः काश्यपं पथि । गच्छन्तमेकमनसं द्विजो भूत्वा वयोऽतिगः । तमब्रवीत् पन्नगेन्द्रः काश्यपं मुनिपुङ्गवम् । क्व भवांस्त्वरितो याति किञ्च कार्य्यं चिकीर्षति । काश्यप उवाच ! नृपं कुरुकुलोत्पन्नं परीक्षितमरिन्दमम् ! तक्षकः पन्नगश्रेष्ठस्तेजसाद्य प्रधक्ष्यति । तं दष्टं पन्नगेन्द्रेण तेनाग्निसमतेजसा । पाण्डवानां कुलकरं राजानममितौजसम् । गच्छामि त्वरितं सौम्य ! सद्यः कर्त्तुमपज्वरम् । तक्षक उवाच । अहं स तक्षको ब्रह्मंस्तं धक्ष्यामि महीपतिम् । निवर्त्तस्व न शक्तस्त्वं मया दष्टं चिकित्सितुम् । काश्यप उवाच । अहं तं नृपतिं गत्वा त्वया दष्टमपज्वरम् । करिष्यामीति मे बुद्धिर्विद्याबलसमन्वितः ।

तक्षक उवाच । यदि दष्टं मयेह त्वं शक्तः किञ्चिच्चिकित्सितुम् । ततो वृक्षं मया दष्टमिमं जीवय काश्यप! । परं मन्त्रबलं यत्ते तद्दर्शय यतस्व च । न्यग्रोधमेनं धक्ष्यामि पश्यतस्ते द्विजोत्तम ! । काश्यप उवाच । दश नागेन्द्र! वृक्षं त्वं यद्येतदभिमन्यसे । अहमेनं त्वया दष्टं जीवयिष्ये भुजङ्गम ! । सौतिरुवाच । एवमुक्तः स नागेन्द्रः काश्यपेन महात्मना । अदशद्वृक्षमभ्येत्य न्यग्रोधं पन्नगोत्तमः । स वृक्षस्तेन दष्टस्तु पन्नगेन महात्मना । आशीविषविषोपेतः प्रजज्वाल समन्ततः । तं दग्ध्वा स नगं नागः काश्यपं पुनरब्रवीत् । कुरु यत्नं द्विजश्रेष्ठ !